

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 8Csp/305/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8117224518
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 08. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Jaselský
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2019:8117224518.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudcom, JUDr. Jozefom Jaselským, v právnej veci žalobkyne: S. Z., K.. XX.XX.XXXX, bytom B.R. XX, XXX XX V., právne zastúpená JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, so sídlom vo Svidníku, ul. Sovietskych hrdinov 163/66, proti žalovanému: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, o primerané finančné zadostučinenie vo výške 780 eur takto

rozhodol:

- I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobkyni 200 eur do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.
- II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a.
- III. Žalovaný je p o v i n n ý nahradiť žalobkyni trovy konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobkyňa sa žalobou doručenu súdu dňa 6.12.2018 domáhala od žalovaného zaplataenia primeraného finančného zadostučinenia vo výške 789,74 eur. Žalobu odôvodnila tým, že v konaní vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp.zn. 17C/101/2016 rozsudkom zo dňa 27.6.2016 bola úspešná v konaní o vydanie bezdôvodného obohataenia a vyslovenia neprijateľnej zmluvnej podmienky v spotrebiteľskej zmluve uzavretej medzi v tomto konaní žalobkyňou a žalovaným, pričom tento rozsudok bol potvrdený rozsudkom odvolacieho súdu pod sp.zn. 20Co/195/2016 zo dňa 27.7.2017. Ako spotrebiteľka si uplatnila satisfakciu za porušenie spotrebiteľských práv, proti čomu sa musela brániť podaním pôvodnej žaloby. Primerané zadostučinenie má naplniť požiadavku účinného, sankčného, odradzujúceho prostriedku ochrany, aby sa dodávateľ už nedopúšťal recidívy, ale má mať aj funkciu relutárnu. Finančné zadostučinenie požadovala v sume, o ktorú sa žalovaný chcel na jej úkor bezdôvodne obohatať. Žiadala priznať aj náhradu trov konania.

2. Žalovaný so žalobou nesúhlasil a navrhol ju zamietnuť. Uviedol, že ust. § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z.z. síce priznáva spotrebiteľovi právo domáhať sa primeraného finančného zadostučinenia, avšak toto ustanovenie je potrebné vykladať reštriktívne. Pri rozhodovaní o tom či sa prizná primerané finančné zadostučinenie a v akej výške je potrebné zohľadniť nielen úspešnosť toho-ktorého účastníka, ale aj iné okolnosti, ktoré majú vplyv na konkrétny prípad. Vyslovil názor o absencii dôvodu a výšky zadostučinenia. Uviedol, že neexistuje žiadny dôvod na priznanie žalovanej sumy s tým, že žalobkyňa neodôvodnila vznesený nárok. Žalobkyni už bolo priznané bezdôvodné obohataenie vo výške 789,74 eur a preto nie je dôvod, aby bola priznaná iná suma. Žalobkyni nevznikla žiadna ujma, ktorá by odôvodňovala priznanie finančného zadostučinenia. Okrem toho žalobkyňa sumu, ktorú vyčíslila neodôvodnila a nepodložila žiadnymi relevantnými dokladmi. Primerané finančné zadostučinenie je nutné chápať ako náhradu za spôsobenú nemajetkovú ujmu vyjadrenú v rôznych formách, no nepredstavuje náhradu za uplatnené finančné plnenie alebo prípadnú náhradu škody. Priznanie

požadovaných finančných prostriedkov prichádza do úvahy len v tých prípadoch, keď porušenie práva nie je možné už napraviť inak. Cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen deklaráciu porušenia.

3. Na prejednanie veci súd nariadil pojednávanie, na ktoré sa dostavila žalobkyňa a jej právny zástupca. Na pojednávanie sa nedostavil žalovaný, ktorý svoju neúčast' ospravedlnil a zároveň súhlasil s prejednaním veci v jeho neprítomnosti.

4. Súd sa oboznámil so všetkými dôkaznými prostriedkami, ktoré súdu predložili alebo označili strany konania. Dokazovanie vykonal rozhodnutiami všeobecných súdov označených žalobkyňou, vyjadrením žalovaného, pričom zistil tento skutkový stav:

5. Rozsudkom Okresného súdu Prešov, č.k. 17C/101/2016-53, zo dňa 27.6.2016 v právnej veci žalobkyne, S. Z., proti žalovanému, spoločnosti POHOTOVOST', s.r.o., súd zaviazal žalovaného na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 789,74 eur z dôvodu absencie údajov o úrokovej sadzbe, výšky počtu a termínov splátok, istiny, úrokov a poplatkov, RPMN, celkových nákladov a priemernej hodnoty RPMN. Súd zároveň určil, že zmluvná podmienka v bode 12 Všeobecných podmienkach poskytnutia úveru v časti poplatku, ktorému zodpovedajú dve tretiny zahŕňajúce náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou je neprijateľná. Žalovanému zároveň uložil povinnosť nahradiť žalobkyňi trovy konania.

6. Rozsudkom Krajského súdu v Prešove, č.k. 20Co/195/2016-81, zo dňa 27.7.2017 bol vyššie uvedený rozsudok súdu prvej inštancie potvrdený a odvolací súd žalobkyňi priznal náhradu trov odvolacieho konania.

7. Z výsluchu žalobkyne súd zistil, že žalovaný ju obťažoval SMS-kami, ktoré zasielal aj v noci a v ktorým ju vyzýval na splatenie dlhu. Okrem toho jej boli do poštovej schránky doručované kartičky s označením neplatič. Uvedená situácia spôsobovala stres tak jej, ako aj jej manželovi.

8. Na základe zisteného skutkového stavu súd právne uzatvára:

9. Je nepochybné, že úverová zmluva uzavretá medzi účastníkmi konania je spotrebiteľskou zmluvou s poukazom na § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“).

10. Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

11. Podľa § 3 ods. 5 posledná veta zákona č. 250/2007 Z.z. v znení účinnom od 10.6.2013, spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

12. Vo vzťahu k vyššie citovanému ustanoveniu zákona č. 250/2007 Z.z. možno uviesť, že ide o ustanovenie s tzv. relatívne neurčitou hypotézou, ktorá neustanovuje žiadne kritéria na vymedzenie toho, čo predstavuje primerané finančné zadosťučinenie a ako treba určiť jeho výšku. Zároveň treba uviesť, že novšie znenie zákona o ochrane spotrebiteľa dokonca ešte zmiernilo podmienky poskytnutia primeraného finančného zadosťučinenia, pretože toto sa v súčasnosti poskytuje aj bez toho, aby porušenie práva alebo povinnosti spotrebiteľa ustanovené zákonom o ochrane spotrebiteľa alebo osobitným predpisom, bolo spôsobilé privodiť ujmu spotrebiteľovi.

13. Základným zákonným predpokladom úspešného uplatnenia primeraného finančného zadosťučinenia v zmysle citovaného zákonného ustanovenia je teda porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa alebo podľa osobitných predpisov, ktorými sú predpisy na ochranu spotrebiteľa. Podľa názoru súdu uvedený nárok je teda daný, ak dodávateľ porušil osobitnú právnu úpravu predstavujúcu normy na ochranu spotrebiteľov, ktorými sú osobitná úprava spotrebiteľských zmlúv v § 52 až 54 Občianskeho zákonníka, zákony o spotrebiteľských úveroch, o finančných službách na diaľku a podobne. Účelom týchto právnych noriem je zvýšená ochrana

spotrebiteľa ako slabšieho účastníka zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou a citované zákonné ustanovenie § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. má postihnúť nečestného dodávateľa, ktorý tieto osobitné právne normy nerešpektuje. V tejto súvislosti súd poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu SR, sp.zn. 6Cdo/389/2015, zo dňa 14.9.2016, v ktorom tento súd uviedol, že v súvislosti s ustanovením § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. pod úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť úspešné uplatnenie konkrétneho nároku z porušenia alebo povinnosti, napr. nároku na náhradu škody, na vydanie bezdôvodného obohatenia alebo aj na určenie neprijateľnosti konkrétne vymedzenej zmluvnej podmienky používanej v spotrebiteľskej zmluve.

14. V prejednávanom prípade možno konštatovať, že zo strany žalovaného došlo k takému porušeniu spotrebiteľského práva, ktoré spôsobilo ujmu spotrebiteľovi spočívajúcu v nezákonnom preplatení pôžičky a teda k strate finančných prostriedkov. Pri finančných službách je odopreté plnenie veriteľovi z dôvodu, že sa vyžaduje bez platného právneho dôvodu (nedostatok zmluvnej náležitosti) alebo ide o nekalú obchodnú praktiku, príp. neprijateľnú zmluvnú podmienku. V konečnom dôsledku v danom prípade predstavuje judikovaná zmluvná podmienka neprijateľné zaťaženie spotrebiteľa, pretože je spotrebiteľovi účtovaný poplatok bez toho, aby nebankový subjekt spotrebiteľovi poskytoval skutočné protiplnenie. Z uvedeného teda nepochybne vyplýva, že žalovaný zneužil svoje postavenie tým, že do zmluvy zahrnul aj neprijateľnú zmluvnú podmienku - administratívny poplatok bez reálneho plnenia. Žalovaný sa na základe zmluvy o úvere s takouto neprijateľnou zmluvnou podmienkou snažil od žalobkyni získať financie bez protihodnoty. Súd má teda za to, že pokiaľ bol spotrebiteľ úspešný v predchádzajúcom spore pri uplatnení porušenia jeho práva ako spotrebiteľa, základ nároku je daný.

15. Pokiaľ ide o výšku finančného zadosťučinenia tak tým, že žalovaný si vo vzťahu k žalobkyni uplatňoval finančné plnenie, okrem iného aj na základe neprijateľnej zmluvnej podmienky, a tak vyvolal u nej stav právnej neistoty, ktorý musela riešiť podanou žalobou. Pri určení výšky finančného zadosťučinenia sa nemožno striktno držať majetkovej ujmy, ktorá žalobkyni objektívne hrozila, resp. ktorá jej vznikla. Súd preto považoval za primeranú výšku finančného zadosťučinenia sumu 200 eur a to s ohľadom na intenzitu zásahu žalovaného do práva žalobkyne ako spotrebiteľa, ako aj skutočnosť, že žalovaný obťažoval žalobkyňu nevyžiadanými SMS-kami, ako aj na skutočnosť, že ju neoprávnene označoval ako neplatičku. Súd má za to, že aj bez stanovenia kritérií výšky primeraného finančného zadosťučinenia, treba vychádzať z toho, že toto má plniť jednak funkciu satisfakčnú, jednak funkciu sankčnú tak, aby dostatočne odradilo dodávateľa od nekalého konania, ktorého sa dopustil voči úspešnému spotrebiteľovi a jednak podľa názoru súdu ho treba chápať aj ako odmenu za to, že sa spotrebiteľ pustil do sporu s nepochybne ekonomicky a právne silnejším dodávateľom a svojím úspechom priniesol benefit aj pre ostatných spotrebiteľov v tom, že možno predpokladať, že dodávateľ sa konania, ktorého sa dopustil voči nemu, už voči ďalším spotrebiteľom nedopustí, prípadne sa ho nedopustí v takej intenzite.

16. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 2 CSP. Podľa tohto ustanovenia môže súd priznať náhradu trov konania v plnej výške aj v prípade, ak súd priznal nárok úspešnej strane, avšak nie v žiadanej výške (porovnaj I. ÚS 56/2017). Ide o prípady, ak výška nároku závisí od úvahy súdu, čo je prípad prejednáwanej veci. Úvaha súdu sa teda týkala skutkových okolností, ktoré sú podstatné pre rozhodnutie o výške priznaného plnenia, nie čo do základu uplatneného nároku. Aj v súčasnosti podľa § 255 ods. 2 CSP v spojení s čl. 3 a čl. 4 ods. 2 CSP sa základná sadzba tarifnej odmeny advokáta vypočíta z výšky súdom priznaného plnenia. O výške trov bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Prešov, písomne, v dvoch vyhotoveniach.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 C.s.p.) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinná strana dobrovoľne nespĺní, čo jej ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnená strana môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov.